

Verantwoorde kinderopvang: verdere stappen naar de toekomst

convenant kwaliteit kinderopvang

december 2007 – versie mei 2009

1. Vooraf

De kwaliteit van de kinderopvang in Nederland moet goed geregeld zijn. Dat is in de eerste plaats nodig voor kinderen en hun opvoeders; voor kinderen is dit de belangrijkste ontwikkelingsfase in hun leven. Maar ook de aanbieders van kinderopvang hebben baat bij goede regels: die geven duidelijkheid en bevorderen eerlijke onderlinge concurrentie. Regels moeten wel flexibel genoeg zijn om verantwoord te kunnen ondernemen. Goede kwaliteitsregels hebben tenslotte een groot maatschappelijk belang. De kinderopvang is immers een niet meer weg te denken voorziening in onze samenleving.

Aanbieders en afnemers van kinderopvang hebben daarom samen landelijke kwaliteitseisen opgesteld voor de kinderopvang in Nederland. MOgroep Kinderopvang, de Branchevereniging ondernemers in de kinderopvang en BOinK, Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang leggen die afspraken vast in dit convenant. Het convenant is ingegaan op 1 januari 2005 en geldt voor onbepaalde tijd. Het wordt op afgesproken tijden geëvalueerd en op basis daarvan bijgesteld.

De afspraken zijn basiseisen voor kwaliteit; het staat individuele aanbieders vrij hierin verder te gaan. De centrale vraag in de afspraken is: Wat vinden wij met elkaar als branche verantwoorde kinderopvang? Daarbij staan de ontwikkelingsmogelijkheden, de veiligheid en de gezondheid van het kind voorop. Het convenant regelt zaken als: aantal kinderen per leidster, huisvesting, omvang van de stamgroep, medezeggenschap, veiligheid, gezondheid en informatie aan ouders. Daarmee geeft de kinderopvang ook haar maatschappelijke rol aan in het integraal jeugdbeleid.

Dit is een bijzonder convenant. De branche neemt nadrukkelijk zelf de verantwoordelijkheid voor kwaliteit, nu de overheid dat in de Wet kinderopvang niet meer gedetailleerd voorschrijft. Partijen zien dit convenant als het fundament voor de verdere professionalisering van de branche die ze de komende jaren stapsgewijs met elkaar willen bereiken in de kinderopvang, vandaar de ondertitel: *Verdere stappen naar de toekomst*. Het convenant is voor partijen de basis voor goed toezicht in de branche.

Bij professionalisering speelt het gebruik van bestaande kwaliteitsinstrumenten (zoals certificeren) en zonodig nieuwe kwaliteitsinstrumenten (bijvoorbeeld prestatievergelijking aanbieders) een belangrijke rol. Ouders en toezichhouders krijgen daardoor beter zicht op de feitelijke kwaliteit van de kinderopvang. Het convenant versterkt kortom de ontwikkeling van de kinderopvang als een volwaardige branche die kwaliteit levert en aantrekkelijk is voor (nieuwe) aanbieders die onder dezelfde voorwaarden met elkaar kunnen concurreren.

2. Achtergrond en aanleiding convenant

De kinderopvang is in twintig jaar spectaculair gegroeid: van 20.000 plaatsen in 1988 naar ruim 308.000 plaatsen in kindercentra en gastouderopvang eind 2008. Hiervan maken meer dan 715.000 kinderen gebruik.

Op 1 januari 2005 is de Wet kinderopvang (Wk) in werking getreden. Die stelt voorwaarden aan kinderopvang en regelt de kwaliteit in algemene termen. Artikel 49, eerste lid stelt dat kindercentra 'verantwoorde kinderopvang' dienen te bieden. Dat betekent dat kinderopvang moet bijdragen aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving. Voor de gastouderbureaus geldt een vergelijkbare norm. Het Rijk laat meer gedetailleerde uitvoeringsregels

achterwege. De minister van OCW heeft de branche gevraagd zelf basiseisen voor kwaliteit op te stellen die als basis kunnen dienen voor het toezicht vanuit de GGD'en op de kinderopvang.

Uiteraard gelden naast dit convenant de eisen uit de overige wet- en regelgeving¹ en de CAO-afspraken. Voor de MOgroep Kinderopvang en voor de Branchevereniging ondernemers in de kinderopvang geldt de CAO die op hun van toepassing is; indien een (van de) CAO(s) algemeen verbindend is verklaard, geldt deze voor de niet gebonden werkgevers.

Aanbieders van kinderopvang moeten ingeschreven staan in het (gemeentelijk) register.

3. Afspraken over kwaliteitsaspecten

Deze paragraaf legt de gemeenschappelijke kwaliteitseisen voor dagopvang, buitenschoolse opvang (bso) en gastouderopvang vast. Uiteraard gelden op onderdelen afzonderlijke eisen voor dagopvang resp. bso; dit staat dan telkens apart aangegeven. De specifieke kwaliteitseisen voor gastouderopvang zijn in een aparte paragraaf ondergebracht.

Pedagogisch beleidsplan

Het belangrijkste in de kinderopvang is de manier waarop met kinderen wordt omgegaan. Daarom moet elke aanbieder een pedagogisch beleidsplan hebben voor zowel dagopvang als buitenschoolse opvang als gastouderopvang. Het pedagogisch beleidsplan is een belangrijke toetssteen voor ouders. Het gaat onder andere in op de vier pedagogische basisdoelen die genoemd worden in de memorie van toelichting van de Wet kinderopvang. Deze vier pedagogische basisdoelen hebben betrekking op emotionele veiligheid, sociale competentie, persoonlijke competentie en de overdracht van waarden en normen.

De aanbieder werkt deze basisdoelen in overleg met de oudercommissie verder uit in het pedagogisch beleidsplan en handelt in de praktijk van de opvang naar dit plan. De oudercommissie wordt ook betrokken bij de actualisering van het pedagogisch beleidsplan.

Specifieke uitwerking voor dagopvang en bso

Het pedagogisch beleidsplan vermeldt tevens:

- de werkwijze, de maximale omvang en leeftijdsopbouw van de stamgroep;
- bij welke spel(activiteiten) kinderen hun stamgroep verlaten;
- hoe beroepskrachten bij hun werkzaamheden met kinderen worden ondersteund door andere volwassenen;
- hoe de achterwacht² geregeld is in het geval er slechts één pedagogisch medewerker aanwezig is.

In het beleidsplan wordt de voor dat kindercentrum kenmerkende visie op de omgang met kinderen beschreven. Het bevat een beschrijving van welke mogelijkheden er zijn voor kinderen voor de ontwikkeling van hun persoonlijke en sociale competenties, van de wijze waarop de emotionele veiligheid van de kinderen wordt gewaarborgd en van de wijze waarop de overdracht van waarden en normen aan kinderen plaatsvindt.

Daarnaast staat in het pedagogisch beleidsplan een beschrijving van de werkwijze, maximale omvang en leeftijdsopbouw van de stamgroepen, en worden de (spel)activiteiten beschreven die kinderen buiten de stamgroep kunnen verrichten. Het pedagogisch beleidsplan vermeldt ook op welke wijze beroepskrachten bij hun werkzaamheden worden ondersteund door andere volwassenen.

Deze beschrijving geeft ouders een goed beeld van de manier waarop er in het kindercentrum wordt gewerkt. De aanbieder en de personen die werken bij een kindercentrum handelen in de praktijk naar het pedagogisch beleidsplan.

¹Nast de Wet kinderopvang onder meer: Arbeidsomstandighedenwet, Bouwbesluit, Warenwet, Infectieziektewet, Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid, Wet klachtrecht cliënten zorgsector.

² Een achterwacht is een volwassen persoon met wie de aanbieder aantoonbaar de afspraak heeft gemaakt dat deze wordt ingezet in geval van een noodsituatie.

Aantal kinderen per pedagogisch medewerker en omvang stamgroep

Dagopvang

Er moeten duidelijke regels zijn voor het maximaal aantal kinderen dat één pedagogisch medewerker mag opvangen; het gaat dan om het aantal gelijktijdig aanwezige kinderen. Kinderen en ouders moeten ook weten in welke stamgroep hun kind zit en welke pedagogisch medewerkers bij welke groep horen. De aanbieder heeft tegelijkertijd voor een goede bedrijfsvoering een zekere flexibiliteit nodig.

Dit is ook voor kinderen zelf belangrijk. Daarom is een *open-deuren-beleid* mogelijk waar dit op verantwoorde wijze kan. Kinderen maken dan gebruik van verschillende ruimtes en verlaten hun stamgroep. Het pedagogisch beleid geeft aan in welke situaties dat gebeurt.

Dagopvang: stamgroep en leidster-kind ratio

Het uitgangspunt is: verantwoorde kinderopvang met vaste groepen kinderen in een eigen ruimte (stamgroepen), maar een *open deuren beleid* moet mogelijk zijn.

Het is een gegeven dat niet iedere dag van de week dezelfde kinderen komen en dat pedagogisch medewerkers parttime op de groepen werken. Partijen vinden dat stamgroepen een goede basis zijn voor de sociaal emotionele ontwikkeling van een kind. Het werken met stamgroepen is het uitgangspunt, met in achtneming van de mogelijkheden voor open-deuren-beleid.

Partijen spreken hierover het volgende af³:

- Er wordt aan ouders en kinderen duidelijk aangegeven in welke stamgroep het kind zit en welke pedagogisch medewerkers in principe welke dag bij welke groep horen (dit geldt voor het structurele rooster, behoudens ziekte, verlof en vakantie)⁴.
- Een kind krijgt drie basisleidsters⁵ toegewezen. Per dag van de week is minimaal één van deze pedagogisch medewerkers werkzaam op de groep van dat kind (dit geldt voor het structurele rooster, behoudens ziekte, verlof en vakantie). Deze pedagogisch medewerkers zijn tevens het aanspreekpunt voor de ouders.
- Een kind maakt gedurende een week van niet meer dan twee verschillende basisruimtes⁶ gebruik. Uitgezonderd bij speciale activiteiten beschreven in pedagogisch beleidsplan.
- Voor dagopvang gelden de volgende regels:
 - één pedagogisch medewerker per vier aanwezige kinderen tot 1 jaar;
 - één pedagogisch medewerker per vijf aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar;
 - één pedagogisch medewerker per zes aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar;
 - één pedagogisch medewerker per acht aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar.Bij kinderen van verschillende leeftijden in één groep moet een gemiddelde berekend worden voor de vaststelling van het aantal kinderen per pedagogisch medewerker volgens het toegevoegde schema in bijlage 1.
- De stamgroep dagopvang bestaat uit maximaal twaalf kinderen bij 0-1 jaar en maximaal zestien kinderen bij 0-4 jaar (waarvan maximaal acht kinderen tot 1 jaar).
- De kinderen kunnen bij activiteiten de stamgroepen verlaten; dan wordt de maximale omvang van de stamgroep tijdelijk losgelaten. Wel blijft het aantal kinderen per pedagogisch medewerker van kracht, toegepast op het totaal aantal aanwezige kinderen op de locatie. De op de locatie aanwezige pedagogisch medewerkers houden zich bezig met taken die direct met de kinderen te maken hebben.
- Voor de flexibiliteit in de organisatie is het mogelijk dat in de dagopvang ten hoogste drie uur per dag (niet aaneengesloten) minder beroepskrachten worden ingezet dan volgens de leidster-kind ratio is vereist, maar nooit minder dan de helft van het benodigde aantal pedagogisch medewerkers. Is er in zo'n situatie slechts één pedagogisch medewerker in het kindercentrum, dan is er ter ondersteuning ten minste één andere volwassene als achterwacht in het kindercentrum aanwezig. Afwijken van de vereiste leidster-kind ratio is niet toegestaan tussen 9.30 en 12.30 uur en tussen 15.00 en 16.30 uur. Vóór 9.30 uur en na 16.30 uur mag de afwijking van de leidster-kind ratio niet langer duren dan anderhalf

³ De eerste drie afspraken zijn niet van toepassing op kinderen die gebruik maken van een flexibel aanbod dat eruit bestaat dat de dagen waarop deze kinderen komen per week verschillen.

⁴ Zo zit op iedere maandag een kind altijd in dezelfde groep kinderen met dezelfde pedagogisch medewerkers.

⁵ Op de dagen waarop het kind aanwezig is, is dus een van deze drie pedagogisch medewerkers werkzaam. Er worden drie basisleidsters toegewezen in de situaties dat er in groepen met twee pedagogisch medewerkers tegelijk wordt gewerkt. Indien er in grotere groepen met drie pedagogisch medewerkers tegelijk wordt gewerkt, worden er maximaal vier basisleidsters toegewezen aan een kind.

⁶ Een basisruimte is de ruimte waar het kind het grootste deel van de dag aanwezig is.

uur aaneengesloten en in de pauzeperiode tussen 12.30 en 15.00 uur niet langer dan twee uur aaneengesloten. Dit alles met een maximum van drie uur per dag.

Buitenschoolse opvang

Er moeten duidelijke regels zijn voor het maximaal aantal kinderen dat één pedagogisch medewerker mag opvangen; het gaat dan om het aantal gelijktijdig aanwezige kinderen. Kinderen en ouders moeten ook weten in welke basisgroep hun kind zit en welke pedagogisch medewerkers bij welke groep horen. De aanbieder heeft tegelijkertijd voor een goede bedrijfsvoering een zekere flexibiliteit nodig. Dit is ook voor kinderen zelf belangrijk. Daarom is een *open-deuren-beleid* mogelijk waar dit op verantwoorde wijze kan.

Kinderen maken dan gebruik van verschillende ruimtes en verlaten hun basisgroep. Het pedagogisch beleid geeft aan in welke situaties dat gebeurt.

Buitenschoolse opvang: basisgroep en leidster-kind ratio

Het uitgangspunt is: verantwoorde buitenschoolse opvang met vaste groepen kinderen (basisgroepen), waarbij een *open deuren beleid* mogelijk is. Kinderen maken gebruik van verschillende ruimtes, verlaten hun groepsruimte of basisgroep en gaan soms uit school naar een buitenactiviteit zonder eerst op te starten in hun vaste basisgroep of groepsruimte.

Partijen spreken hierover het volgende af:

- Voor buitenschoolse opvang gelden de volgende regels: één pedagogisch medewerker per tien (aanwezige) kinderen.
- Als er kinderen in de leeftijd van 4-8 jaar in de basisgroep zitten geldt een maximale stamgroepgrootte van twintig kinderen. Bij basisgroepen die uitsluitend uit kinderen van 8-12 jaar bestaan geldt dat in de leidster-kind ratio in plaats van een beroepskracht een extra volwassene als derde beroepskracht kan worden ingezet (bijvoorbeeld dertig kinderen met twee pedagogisch medewerkers en een extra volwassene, die meewerkt in het primaire proces). Bij activiteiten in groepen groter dan dertig kinderen besteedt de houder in het pedagogisch beleidsplan aantoonbaar extra aandacht aan de omgang met de basisgroep.
- De kinderen kunnen bij activiteiten de basisgroepen verlaten; dan wordt de maximale omvang van de basisgroep tijdelijk losgelaten. Wel blijft het aantal kinderen per pedagogisch medewerker van kracht, toegepast op het totaal aantal aanwezige kinderen op de locatie⁷. De op de locatie aanwezige pedagogisch medewerkers houden zich bezig met taken die direct met de kinderen te maken hebben.
- Voor buitenschoolse opvang kunnen ten hoogste een half uur per dag minder pedagogisch medewerkers worden ingezet dan volgens de leidster-kindratio is vereist, maar nooit minder dan de helft van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers. Is er in zo'n situatie slechts één pedagogisch medewerker in het kindercentrum, dan is er ter ondersteuning ten minste één andere volwassene als achterwacht in het kindercentrum aanwezig. Beslaat de opvang van de kinderen de gehele dag, dan geldt voor de afwijking van de leidster-kind ratio hetzelfde als bij de dagopvang.

Gecombineerde groepen dagopvang en buitenschoolse opvang

Voor gemengde groepen dagopvang en buitenschoolse opvang wordt voor de vaststelling van het aantal kinderen per pedagogisch medewerker een gemiddelde gehanteerd, waarbij een maximum wordt gesteld aan het aantal 0-4 jarigen in de groep. Een nadere uitwerking is opgenomen in bijlage 2.

Huisvesting

De Wet kinderopvang stelt geen gedetailleerde eisen aan de binnenruimte. Partijen van het convenant vinden dat de houder van een kindercentrum moet zorgen voor passend ingerichte ruimtes voor spelen en rusten die in overeenstemming zijn met het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen. Huisvesting is een belangrijk onderdeel van de kwaliteit en wordt in dit convenant nader ingevuld.

Partijen vinden dat de opvang moet plaatsvinden in een veilige en gezonde omgeving met voldoende ruimte voor het aantal kinderen in de opvang.

⁷ Daarmee is het in de bso bijvoorbeeld mogelijk dat één pedagogisch medewerker met drie kinderen binnen is en twee andere pedagogisch medewerkers met 27 kinderen buiten aan het voetballen zijn.

Dagopvang

- Per kind moet minimaal 3,5 vierkante meter bruto oppervlak in de groepsruimte beschikbaar zijn⁸.
- Er is een afzonderlijke slaapruijnte voor baby's van 0 tot 1,5 jaar.
- In de dagopvang is een aangrenzende, toegankelijke en veilige op de leeftijd afgestemde buitenspeelruimte beschikbaar met een bruto oppervlak van circa 3 tot 4 vierkante meter per kind.

Buitenschoolse opvang

- Per kind moet minimaal 3,5 vierkante meter bruto oppervlak in de groepsruimte beschikbaar zijn⁹.
- De buitenschoolse opvang moet een toegankelijke, vaste en passend ingerichte ruimte zijn speciaal voor naschoolse bezigheden van kinderen. De buitenruimte moet een bruto oppervlak van circa 3 tot 4 vierkante meter per kind omvatten en bij voorkeur aangrenzend zijn, maar mag ook in directe nabijheid liggen, mits goed en veilig bereikbaar.

Medezeggenschap

Ouders worden actief betrokken bij het beleid van een kindercentrum of gastouderbureau. De aanbieder heeft daar ook belang bij: hij kan zijn klanten zo goed bedienen. De wet regelt dat een kinderdagverblijf of gastouderbureau een oudercommissie moet hebben. Partijen vinden dat de aanbieder aantoonbaar moeite moet doen om te bevorderen dat er een oudercommissie komt. De vorm van het overleg met de oudercommissie moet passen bij de organisatievorm van het bedrijf en haalbaar en doelmatig zijn voor ouders.

Teneinde ouders in de gelegenheid te stellen medezeggenschap uit te oefenen, dienen zij goed geïnformeerd te zijn over de gang van zaken in een kindercentrum of gastouderbureau. Partijen vinden dat ouders bij belangrijke onderwerpen op punten moeten kunnen adviseren; niet alle handelingen van de aanbieder vallen onder de medezeggenschap van ouders. Aanbieders moeten ook gewoon kunnen ondernemen. Het gaat er uiteindelijk om een voor alle partijen – aanbieder en afnemer – werkbare situatie te creëren die recht doet aan de gerechtvaardigde belangen van ouders en aan de eigen verantwoordelijkheid van de aanbieders voor een goede bedrijfsvoering.

In de praktijk kan een spanningsveld ontstaan tussen de belangen van ouders en de verantwoordelijkheid van de ondernemer voor een goede bedrijfsvoering. Convenantpartijen vinden dat in dergelijke situaties een beroep gedaan moet kunnen worden op een onafhankelijke commissie die hierin adviseert. Partijen hebben het initiatief genomen om een landelijke klachtenkamer voor oudercommissies op te richten.

Partijen spreken hierover het volgende af:

- Medezeggenschap van ouders vindt, in aanvulling op wat de wet eist, zoveel mogelijk plaats via landelijk overeengekomen afspraken tussen partijen in de branche.
- Partijen hebben een voorbeeldreglement voor oudercommissies opgesteld. Hierin staan de rechten van ouders en de verplichtingen van de aanbieder. Het reglement geeft onder meer aan in welke gevallen de aanbieder advies moet vragen aan de oudercommissie.
- Dit reglement wordt actief uitgedragen naar de leden van de organisaties van aanbieders en naar de ouders (oudercommissies).
- Partijen spannen zich in voor een aanpassing van de wettelijke regeling voor de organisatie van de oudercommissies.

Veiligheid

De aanbieder voert een verantwoord veiligheidsbeleid. De Wet kinderopvang eist op dit punt van aanbieders van kindercentra een risico-inventarisatie (ri).

Partijen vinden dat er aan de risico-inventarisatie ook een evaluatie gekoppeld moet worden. De risico-inventarisatie en evaluatie laat zien wat kinderen kan overkomen, hoeveel en welke ongevallen er met kinderen zijn geweest, wat de aanbieder hieraan doet of heeft gedaan en wat dat heeft opgeleverd. Deze gegevens zijn openbaar voor ouders en medewerkers.

⁸ Andere ruimte die is ingericht als speelruimte wordt evenredig toebedeeld aan de groepsruimte.

⁹ zie noot 8.

Voor het maken van de risico-inventarisatie is een model ontwikkeld dat aanbieders kunnen gebruiken. Uiteraard gelden ook de verplichtingen uit de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

De Wet kinderopvang eist in het kader van veiligheid een *Verklaring Omtrent Gedrag* (VOG) van werknemers en uitzendkrachten werkzaam in het primaire proces, andere werknemers die hun werkplek op de centra hebben, bemiddelingsmedewerkers bij gastouderopvang, gastouders en houders/bestuurders.

Maar indien de inzet zodanig kortstondig is dat de aanvraagprocedure langer duurt dan de aanwezigheid van de betreffende persoon wordt het paard achter de wagen gespannen.

Convenantpartijen vinden het overleggen van een VOG wel noodzakelijk voor stagiaires die meer dan drie maanden worden ingezet in het primaire proces in de kinderopvang.

Voor deze stagiaires geldt dat bij aanvang van hun eerste stageperiode de aanvraag voor een VOG gedaan moet zijn. Voor eventueel volgende stageperioden tijdens hun opleidingsperiode kan met overlegging van dezelfde VOG worden volstaan.

Gezondheid

De aanbieder voert een verantwoord gezondheidsbeleid. Dit is onderdeel van de wettelijk verplichte risico-inventarisatie. Partijen vinden dat er ook een evaluatie moet plaatsvinden. Voor de risico-inventarisatie is een model ontwikkeld dat aanbieders kunnen gebruiken. Daarbij moet bestaande wet- en regelgeving in acht genomen worden.

Ook in de gastouderopvang dient een veilige en gezonde omgeving geboden te worden, die voldoet aan de eisen van de Wet kinderopvang. Voor gastouderopvang geldt dat de woning waarin de kinderen worden opgevangen te allen tijde rookvrij is.

Kwaliteit personeel

Personeelsbeleid en scholingsbeleid zijn in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de aanbieder. Die zorgt voor voldoende en goed opgeleid personeel. Kinderen en ouders hebben daar groot belang bij: het is een belangrijk aspect van kwaliteit waarop ouders een kindercentrum beoordelen. De aanbieder informeert ouders zo goed mogelijk over het personeelsbeleid voor zover de ouder dat nodig heeft om een goede keuze te kunnen maken voor verantwoorde kinderopvang.

Meldcode kindermishandeling

De aanbieder van kinderopvang in kindercentra of gastouderopvang heeft een meldcode voor kindermishandeling waarin een duidelijke procedure is vastgelegd die aantoonbaar gevolgd wordt in het geval van een (vermoeden) van kindermishandeling en/of seksueel misbruik. Dit vermoeden kan betrekking hebben op de thuissituatie van het kind of op de opvangsituatie.

Er is op landelijk niveau een model meldcode kindermishandeling ontwikkeld voor kindercentra en voor gastouderopvang. Ook is op landelijk niveau een protocol voor een vermoeden van seksueel misbruik binnen de organisatie beschikbaar. Partijen adviseren om het landelijk model meldcode kindermishandeling in te voeren met dien verstande dat het mogelijk moet zijn voor organisaties om een gelijkwaardig model te hanteren, op voorwaarde dat deze elementen bevat zoals ook in het landelijk model. Convenantpartijen hebben afgesproken welke elementen een meldcode minimaal moet bevatten om als adequaat instrument bij een vermoeden van kindermishandeling te dienen; deze elementen zijn opgenomen in bijlage 3.

4. Specifieke eisen Gastouderopvang

Gastouderopvang is een bijzondere vorm van kinderopvang, op het woonadres van een gastouder of vraagouder. De opvang vindt plaats door tussenkomst van een gastouderbureau en op basis van een schriftelijke overeenkomst; ouders krijgen vooraf informatie over het beleid ten aanzien van veiligheid, gezondheid en over de omgang met de kinderen (pedagogisch beleid).

Specifieke uitwerking pedagogisch beleidsplan voor gastouderopvang

In het pedagogisch beleidsplan wordt de voor dat gastouderbureau kenmerkende visie op de omgang met kinderen beschreven. Het bevat een beschrijving van welke mogelijkheden er zijn voor kinderen voor de ontwikkeling van hun persoonlijke en sociale competenties, van de wijze

waarop de emotionele veiligheid van de kinderen wordt gewaarborgd en van de wijze waarop de overdracht van waarden en normen aan kinderen plaatsvindt. Daarnaast geeft het beleidsplan een beschrijving van de samenstelling van het aantal kinderen dat door een gastouder wordt opgevangen en van de eisen die aan gastouderschap worden gesteld, waarbij in ieder geval als eis wordt gesteld dat de woning waar gastouderopvang plaatsvindt over voldoende speel- en slaapruiimte voor kinderen beschikt en over voldoende buitenspeelmogelijkheden afgestemd op het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen. Deze beschrijving geeft ouders een goed beeld van de manier waarop er in de gastouderopvang wordt gewerkt. De aanbieder en de personen die werken bij het gastouderbureau handelen in de praktijk naar het pedagogisch beleidsplan.

Aantal kinderen per gastouder

- Het pedagogisch beleid van het gastouderbureau geeft duidelijkheid over het leeftijdsbeleid. Ouders weten dan hoeveel kinderen (inclusief eigen kinderen) in welke leeftijd per gastouder maximaal opgevangen worden.
- Bij de gastouderopvang mogen er in een groep van 0-4 jaar maximaal 5 kinderen tegelijk aanwezig zijn, waarbij eigen kinderen moeten worden meegeteld. Van die 5 kinderen mogen maximaal 4 kinderen van 0 en 1 jaar aanwezig zijn, waarvan maximaal 2 kinderen van 0 jaar.
- Bij de gastouderopvang mogen er in een groep van 0 tot 13 jarigen maximaal 6 kinderen tegelijk worden opgevangen, waarbij de eigen kinderen tot 10 jaar moeten worden meegeteld. Van die 6 kinderen mogen maximaal 4 kinderen van 0 en 1 jaar aanwezig zijn, waarvan maximaal 2 kinderen van 0 jaar.

Huisvesting gastouderopvang

- De beschikbare speel- en slaapruiimte en de buitenspeelmogelijkheden zijn onderdeel van de kwaliteitscriteria van het gastouderbureau; zij worden beoordeeld in relatie tot het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen.
- De opvangwoning, ook als het gaat om een bestaande woning, dient voorzien te zijn van voldoende en goed functionerende rookmelders, conform het bouwbesluit
- De woning waarin de kinderen worden opgevangen dient rookvrij te zijn.
- Voor kinderen jonger dan 1,5 jaar dient een aparte slaapruiimte beschikbaar te zijn.

Veiligheids- en gezondheidsbeleid gastouderopvang

Partijen vinden dat ook voor gastouderopvang het maken van een risico-inventarisatie en evaluatie een vereiste is.

In woningen waar de opvang plaatsvindt, moet jaarlijks een risico-inventarisatie en evaluatie plaatsvinden voor veiligheid en gezondheid, hoe te handelen in noodsituaties. Daartoe bezoekt het gastouderbureau elke opvangwoning minimaal eenmaal per jaar. De eerste risico-inventarisatie vindt plaats voordat de opvang via het gastouderbureau een aanvang neemt.

De risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid wordt in de opvangwoning uitgevoerd door of in aanwezigheid van de bemiddelingsmedewerker. Die inventarisatie is inzichtelijk voor ouders.

Kwaliteit gastouders

- In bezit van beroepscompetentiecertificaat gastouders en de vereiste herhalingscertificaten (conform vermelde afspraken in bijlage 4)
- Bereidheid tot samenwerking met gastouderbureau en tot behalen van de vereiste herhalingscertificaten
- In bezit van een EHBO certificaat volgens eindtermen van Oranje Kruis zoals beschreven in bijlage 4
- Handelt professioneel
- Lichamelijk en geestelijk gezond
- Respecteren van privacygevoelige gegevens en geen informatie doorspelen aan derden
- Openstaan voor en respecteren van andere gewoontes, culturen, levenswijzen, opvoedingsideeën
- Kinderen niet alleen laten of het toezicht aan anderen overlaten
- Regelmatig en gedurende minimaal een half jaar beschikbaar voor opvang
- Goede telefonische bereikbaarheid
- In bezit van AVP verzekering/ongevallen inzittenden verzekering (OIV) bij autogebruik
- Minimale leeftijd van 18 jaar
- Een goede 'achterwachting' indien er meer dan drie kinderen opgevangen worden. Deze achterwacht dient beschikbaar te zijn en in geval van calamiteiten op het opvangadres aanwezig te zijn binnen ambulance-aanrijtijden. Inzichtelijk moet zijn wie

deze persoon is en waar deze te bereiken is. Tevens dient deze achterwacht tijdens opvangtijden altijd telefonisch bereikbaar te zijn

- In bezit van een verklaring omtrent het gedrag (VOG)
- Zorg dragen voor een verklaring omtrent het gedrag (VOG) voor alle betrokkenen bij het primaire proces én de volwassen huisgenoten

Kwaliteit gastouderbureaus

Het gastouderbureau heeft een begeleidende, bemiddelende en administratieve functie. Om deze taken goed uit te voeren, wordt aan onderstaande voldaan:

- Voor de vraagouder is de bereikbaarheid van het gastouderbureau als ook die van de gastouder duidelijk en aantoonbaar geregeld.
- Het gastouderbureau vervult de kassiersfunctie. Deze kassiersfunctie houdt in: het opstellen en innen van facturen bij de vraagouder en het uitbetalen aan de gastouder, beiden op basis van een door gastouder en vraagouder schriftelijk of elektronisch ondertekende urenregistratie
- Het intakegesprek met de gastouder vindt plaats op het opvangadres. Indien de opvang bij de vraagouder thuis plaatsvindt, vindt het intake gesprek bij de vraagouder plaats
- Het intake gesprek met de vraagouder kan zowel op het opvangadres, als op een nader te bepalen locatie plaatsvinden
- Het koppelingsgesprek vindt plaats op het opvangadres
- Elke gastouder wordt minimaal twee maal per jaar op het opvangadres bezocht
- De Risico Inventarisatie & Evaluatie Veiligheid en Gezondheid vindt een keer per jaar plaats op het opvangadres
- Het voortgangsgesprek met de gastouder vindt tenminste een keer per jaar plaats op het opvangadres
- Jaarlijks wordt een mondeling evaluatiegesprek gehouden met de vraagouder. Hiervan wordt verslag gelegd. Een door de vraagouder ondertekend afschrift van dit verslag is in het dossier aanwezig en wordt aan de vraagouder ter beschikking gesteld
- De medewerker die de huisbezoeken en de inhoudelijke begeleiding op het gebied van opvang en pedagogiek van de gastouder verzorgt, dient in het bezit te zijn van een relevante pedagogische opleiding op tenminste MBO-niveau. Medewerkers met voornoemd takenpakket die per 1 januari 2010 al in dienst zijn en niet aan voornoemde eis voldoen, worden in de gelegenheid gesteld om voor 1 januari 2011 alsnog aan bovenstaande eisen te voldoen

5. Specifieke eisen andere vormen van opvang

Kleinschalige kindercentra met maximaal zes kindplaatsen per dag

Voor kleinschalige opvang gelden in beginsel dezelfde eisen als voor dagopvang omdat sprake moet zijn van eerlijke concurrentie tussen aanbieders. Partijen vinden dat deze centra moeten voldoen aan de regels voor de kinderopvang uit dit convenant. De achterwachtfunctie is duidelijk geregeld en het kindercentrum beschrijft in het pedagogisch plan hoe ze dit doet.

De ouders worden minimaal eenmaal per jaar uitgenodigd om de onderwerpen te bespreken waarvoor de Wet kinderopvang ouders adviesrecht geeft.

24-uurs opvang

De 24-uurs opvang voldoet aan de eisen die gesteld worden voor kindercentra. De achterwachtfunctie moet net als in de kinderopvang geregeld zijn.

Het kindercentrum beschrijft in het pedagogisch plan hoe het hieraan voldoet.

6. Evaluatie

Tekstueel nader invullen na definitief afsluiten convenant.

7. Tot slot

- Partijen kunnen het convenant zonder instemming van andere partijen niet wijzigen.
- MOgroep Kinderopvang en *de* Branchevereniging ondernemers in de kinderopvang stellen de naleving van de Convenantafspraken door hun leden als bindende voorwaarde aan het lidmaatschap.

Bijlage 1

Schema voor de berekening van de leidster-kind ratio bij groepen dagopvang van samengestelde leeftijd.

Leeftijd	Leidsters	Maximale aantal	Leidsters	Maximale aantal	Leidsters	Maximale aantal	Leidsters	Maximale aantal
0 tot 1	1	4	2	8	3	12	----	
1 tot 2	1	5	2	10	3	15	4	16
2 tot 3	1	6	2	12	3	16	----	
3 tot 4	1	8	2	16	----	----	----	----
0 tot 2	1	5	2	9 ¹	3	14 ¹	4	16
0 tot 3	1	5	2	10 ¹	3	15 ¹	4 ¹	16
0 tot 4	1	6	2	12 ¹	3	16 ¹	----	----
1 tot 3	1	6	2	11	3	16	----	----
1 tot 4	1	7	2	13	3	16	----	----
2 tot 4	1	7	2	14	3	16	----	----

¹ Waarvan maximaal acht kinderen van 0 jaar

Bijlage 2

Schema voor de berekening van de leidster-kind ratio bij samengestelde groepen dagopvang en buitenschoolse opvang

Convenantpartijen hebben afgesproken dat voor gemengde groepen dagopvang en buitenschoolse opvang een gemiddelde wordt gehanteerd voor de vaststelling van het aantal kinderen per pedagogisch medewerker, waarbij een maximum wordt gesteld aan het aantal 0-4 jarigen in een groep. In deze bijlage is een uitwerking gegeven aan deze afspraak van Convenantpartijen.

In het kader van kwaliteit van kinderopvang is een samengestelde groep in de brede leeftijdscategorie van 0-13 jaar geen voorkeursoptie van Convenantpartijen. Maar in sommige situaties kan de kleinschaligheid een dergelijke groepssamenstelling noodzakelijk maken, waarbij bijvoorbeeld kinderen in de BSO-leeftijd voor een deel van de dag worden samengevoegd met de kinderen in de dagopvang. Met een goede, naar leeftijd gedifferentieerde werkwijze kan er dan nog steeds sprake zijn van kwalitatief verantwoorde kinderopvang. Gecombineerde groepen dagopvang en buitenschoolse opvang kunnen in pedagogisch opzicht waardevol zijn, bijvoorbeeld wanneer de jongste BSO-kinderen en de oudste kinderdagverblijf-kinderen in een samengestelde groep verblijven, en hier in de pedagogische werkwijze nadrukkelijk condities aan worden gesteld.

Bij de uitwerking van de leidster-kind ratio in samengestelde groepen zijn onderstaande uitgangspunten gehanteerd:

- Voorondersteld wordt dat er sprake is van een gelijkmatige verdeling van de verschillende leeftijden over de groep.
- Vervolgens is het gemiddelde bepaald zoals opgenomen in Convenant, waarbij het aantal kinderen in relatie tot één pedagogisch medewerker de basis van de berekening vormt.
- In deze berekening heeft alléén aan het eind van de berekening afronding naar boven plaatsgevonden; het 'doorrekenen' gaat uit van onafgeronde getallen.
- De tabel 0 tot en met 3-jarigen blijft onverkort van toepassing.

Indien met samengestelde groepen dagopvang en buitenschoolse opvang wordt gewerkt, moet in het pedagogisch beleidsplan een duidelijke, naar leeftijd gedifferentieerde, beschrijving gegeven worden van de activiteiten en dagindeling van deze groep.

Convenantpartijen hebben afgesproken de praktijk van samengestelde groepen te monitoren op kwaliteit en te evalueren. Op grond hiervan kunnen de afspraken het en schema eventueel bijgesteld worden.

Leeftijd	Leidsters	Maximale aantal	Leidsters	Maximale aantal	Leidsters	Maximale aantal	Leidsters	Maximale aantal
0 tot 1	1	4	2	8	3	12	----	
1 tot 2	1	5	2	10	3	15	4	16
2 tot 3	1	6	2	12	3	16	----	
3 tot 4	1	8	2	16	----	----	----	----
4 tot 12	1	10	2	20	----	----	----	----
4 tot 8	1	10	2	20	----	----	----	----
8 tot 12	1	10	2	20	3¹	30	----	----
Leeftijd	Leidsters	Maximale aantal	Leidsters	Maximale aantal	Leidsters	Maximale aantal		
0 tot 13	1	7 ²	2	14 ³	3	16 ⁴		
1 tot 13	1	8 ⁵	2	15 ⁶	3	16 ⁷		
2 tot 13	1	8 ⁸	2	16 ⁹	3	16 ¹⁰		
3 tot 13	1	9 ¹¹	2	16	----	----		

¹ In plaats van een beroepskracht kan een derde volwassene als beroepskracht worden ingezet.

² Waarvan maximaal vier 0 tot en met 3-jarigen, waarvan maximaal twee 0-jarigen.

³ Waarvan maximaal acht 0 tot en met 3-jarigen, waarvan maximaal vier 0-jarigen.

⁴ Waarvan maximaal twaalf 0 tot en met 3-jarigen, waarvan maximaal zes 0-jarigen.

⁵ Waarvan maximaal vier 1 tot en met 3-jarigen, waarvan maximaal twee 1-jarigen.

⁶ Waarvan maximaal acht 1 tot en met 3-jarigen, waarvan maximaal vier 1-jarigen.

⁷ Waarvan maximaal twaalf 1 tot en met 3-jarigen, waarvan maximaal zes 1-jarigen.

⁸ Waarvan maximaal vijf 2 tot en met 3-jarigen.

⁹ Waarvan maximaal tien 2 tot en met 3-jarigen.

¹⁰ Waarvan maximaal twaalf 2 tot en met 3-jarigen

¹¹ Waarvan maximaal zes 3-jarigen

Bijlage 3

Criteria Meldcode Kindermishandeling

In het Convenant 2007 is door partijen aangegeven dat het voeren van een meldcode kindermishandeling voor alle kinderopvangorganisaties en gastouderbureaus verplicht gesteld wordt. Er wordt aangedrongen op het volgen van de in 2006 opgestelde Landelijke Meldcode Kindermishandeling, een voorbeeldprotocol voor kinderdagverblijf, peuterspeelzaal en buitenschoolse opvang en een voorbeeldprotocol voor gastouderopvang. Deze protocollen zijn terug te vinden op www.kindermishandeling.info, maar ook op te vragen via de brancheorganisaties.

Voor de opstelling van de Landelijke Meldcode gebruikten organisaties in deze branche ook al verschillende meldcodes en protocollen t.a.v. kindermishandeling. Om die "vooruitlopers" niet te benadelen door ze te dwingen de nieuwe Landelijke Meldcode in te voeren hebben partijen het initiatief genomen om criteria op te stellen waaraan een bestaande code of protocol, anders dan de Landelijke Meldcode, moet voldoen om gehandhaafd te mogen worden. In deze tekst vindt u de criteria puntsgewijs terug.

- De definitie van kindermishandeling dient conform de Wet op de Jeugdzorg (2005) te zijn. Die stelt: Kindermishandeling is elke vorm van bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of onvrijheid staat, actief of passief, opdringen waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel. Hieronder vallen ook verwaarlozing en onthouden van essentiële hulp, medische zorg en onderwijs en het getuige zijn van huiselijk geweld.
- Het protocol moet een duidelijke uitsplitsing van verantwoordelijkheden bevatten. Dat omvat een uitsplitsing per organisatielaag in taken en bevoegdheden, waardoor er tijdens een meldingssituatie geen verwarring kan ontstaan.
- Het protocol dient een duidelijk stappenplan te omvatten met een tijdslijn. Dat stappenplan start bij de persoon, die een vermoeden heeft van kindermishandeling en loopt alle momenten van het proces langs tot en met de nazorg.
- Het stappenplan, dat ten minste ingaat op de te onderscheiden stappen vermoeden, overleg, plan van aanpak, beslissen, handelen, evaluatie en nazorg is voorzien van een heldere toelichting, dat voor alle betrokkenen bij het proces duidelijk te begrijpen is.
- Het protocol bevat aandachtspunten voor de gespreksvoering met verschillende partijen en hulpmiddelen voor het doorlopen van het stappenplan.
- Algemeen is bekend dat het erg moeilijk is om tijdig te signaleren dat er mogelijk sprake is van kindermishandeling. In het protocol dient daarom een lijst van signalen per ontwikkelingsgebied te zijn beschreven, waarmee leidsters via het protocol bekend worden gemaakt. De signalen dienen te worden uitgesplitst voor de groep van 0-4 jaar en de groep van 4-12 jaar.
- Er moet in het protocol ook aandacht besteed worden aan de mogelijke situatie waarin een medewerker van de organisatie de vermoedelijke dader is.
- In het protocol moet aandacht besteed worden aan de omgang met de Wet op Privacy.
- In het protocol moet praktische informatie terug te vinden zijn over de Bureaus Jeugdzorg en het Advies&Meldpunt Kindermishandeling (AMK). Dat omvat informatie over de werkwijze, maar ook contactgegevens.
- Het protocol moet aandacht besteden aan de verdere sociale kaart op dit gebied.
- Het valt aan te raden om naar achtergrondinformatie en verdere literatuur inzake kindermishandeling te verwijzen, zodat alle betrokkenen die zich verder willen verdiepen in het onderwerp daarin gefaciliteerd worden.

Bijlage 4

Beroepscompetentieprofiel Gastouder

De kwaliteit van de gastouder is de belangrijkste waarborg voor goede opvang voor kinderen. Dat er aan de professionele vorm van gastouderopvang eisen worden gesteld is voor Convenantpartijen vanzelfsprekend. Voor een deel zijn deze eisen al opgenomen in het bestaande Convenant. Partijen zijn van mening dat aan gastouders niet op dezelfde wijze opleidingseisen gesteld kunnen worden zoals dat het geval is bij pedagogisch medewerkers in de kinderdagverblijven of buitenschoolse opvang. Convenantpartijen constateren dat gastouderopvang vraagt om eigen beroepskwalificaties, specifiek geformuleerd voor het gastouderschap.

Convenantpartijen zijn gekomen tot een geheel van afspraken dat eisen stelt en dat uitvoerbaar is. Het is evident dat dit om een traject vraagt dat zeer hoge eisen zal stellen aan alle uitvoerende partijen. In korte tijd zal zeer veel worden gevraagd van gastouders, gastouderbureaus, opleiders en toetsers. Het stelsel van eisen moet met name ten aanzien van de huidige gastouders reëel en uitvoerbaar zijn. De gemaakte afspraken kunnen alleen worden waargemaakt als aan deze harde randvoorwaarden wordt voldaan.

Het gewenste beroepscompetentieprofiel Gastouders in de professionele gastouderopvang is door partijen afgeleid van het Competentieprofiel Thuisleidster dat in 2003 is ontwikkeld binnen het project Kinderopvang aan huis. Op basis van dit profiel benoemen Convenantpartijen onderstaande competenties:

1. Verzorgen van kinderen
2. Begeleiden van het individuele kind
3. Begeleiden van een groep kinderen
4. Omgang met ouders/verzorgers en medewerkers van het gastouderbureau
5. Plannen en organiseren
6. Kwaliteitsgericht werken

Uitgaande van dit profiel en toegespitst op de gastouders, komen partijen tot een competentieniveau dat aansluit bij MBO niveau 2, dat moet worden aangevuld met een aantal specifiek op de gastouderopvang gerichte nascholing. Bij deze nascholing komen ten minste aan de orde:

- EHBO aan kinderen
- Signalering kindermishandeling
- Hygiëne & veiligheid
- Pedagogisch handelen

In de nieuwe afspraken worden de eisen gespecificeerd, toetsbaar gemaakt en onderdeel van het beroepscompetentieprofiel.

Naast het beroepscompetentiecertificaat dient de gastouder in het bezit te zijn van een EHBO certificaat volgens eindtermen van het Oranje Kruis. De hierna genoemde toetsings- en/of ontheffingscommissie bepaalt welke opleider dit certificaat kan uitreiken.

Deze tweeslag van competenties op niveau 2 en nascholing wordt getoetst door onafhankelijke, erkende instanties die een erkend beroepscompetentiecertificaat 'professionele gastouder' kunnen afgeven. De manier waarop de gastouder nascholing volgt kan een combinatie zijn van thuisstudie ondersteund door bijvoorbeeld e-learning, waarbij voor sommige onderdelen (in ieder geval EHBO aan kinderen) instructies en aanwezigheid in een bijeenkomst vereist is. De toets wordt uitsluitend bij daadwerkelijke aanwezigheid afgenomen door een onafhankelijke, toetsende instantie waarbij de gastouder zich dient te identificeren.

Convenantpartijen constateren dat de beroepscompetentie-eisen en de uitvoeringsmodaliteiten in potentie in het veld beschikbaar zijn. Het moet worden samengebracht in een beroepscompetentiepakket. Daarnaast moeten de faciliteiten worden ontwikkeld om de gastouders te ondersteunen en te kunnen toetsen. Dit vereist op zeer korte termijn grote inspanningen van alle betrokken partijen. Convenantpartijen hebben zich georiënteerd op de mogelijkheden zoals die ten dele al aanwezig zijn. Voor de bepaling of een gastouder om te beginnen het vereiste niveau kan bereiken, kunnen er op korte termijn beroepscompetentietoetsen worden ontwikkeld. Alle bestaande en later ook de nieuwe gastouders moeten deze toets afleggen, met uitzondering van gastouders met een nader te bepalen opleiding of specifieke ervaring die garandeert dat zij zonder meer kunnen functioneren als professionele gastouder. Om dit te kunnen bepalen zal een toets-

en/of ontheffingscommissie een lijst met erkende combinaties opstellen en desgewenst ook in individuele gevallen moeten beoordelen.

Deze commissie krijgt de volgende taken:

- accreditatie van opleidingsmodules
- accreditatie van toetsen
- bepalen van ontheffingen
- het beheren van het beroepscompetentieprofiel gastouder
- het ontwikkelen en beheren van het competentieprofiel van de (bemiddelings)medewerker die belast is met de huisbezoeken en de inhoudelijke begeleiding op het gebied van opvang en pedagogiek

De invulling van deze vijf taken zal altijd door Convenantpartijen moeten worden geaccordeerd.

Voor de huidige gastouders is het van belang dat zij kunnen starten onder de nieuwe eisen. Daarom is een extra impuls nodig. Daarbij stellen partijen als voorwaarde dat er voldoende mogelijkheden bestaan die ook kwalitatief verantwoorde resultaten garanderen. Indien dit mogelijk blijkt in het te voeren overleg stellen partijen het volgende voor:

Uiterlijk 1 januari 2010:

- Beroepskwalificatietoets beschikbaar
- EHBO certificaat behaald
- Nascholing beschikbaar voor de onderdelen 'signalering kindermishandeling', 'pedagogisch handelen', 'veiligheid & hygiëne'

Per 1 januari 2011:

- Indien de gastouder het beroepscompetentiecertificaat niet heeft behaald, vervalt het recht op vergoeding

Voor alle gastouders geldt dat zij periodiek nascholing moeten volgen. Eens per jaar dient de praktijkherhaling EHBO aan kinderen gevolgd te worden. Eens per twee jaar dient nascholing te worden gevolgd met aandacht voor 'pedagogisch handelen', 'veiligheid & hygiëne' en 'signaleren kindermishandeling'.

Convenantpartijen stellen voor dat nieuwe gastouders vanaf 1 januari 2011 in het bezit zijn van het beroepscompetentiecertificaat alvorens zij starten als gastouder.

Deze afspraak wordt gemaakt onder de voorwaarde dat in de tweede helft van 2010 een evaluatie wordt uitgevoerd door Convenantpartijen, waarbij gekeken wordt naar:

- haalbaarheid van de gevraagde studiebelasting van de aspirant gastouder
- beschikbare capaciteit nascholingsmogelijkheden en toetsende instanties
- financiële en facilitaire ondersteuning en voorfinanciering van opleidingstrajecten

De uitkomsten van deze evaluatie kunnen tot een andere afspraak leiden voor nieuwe instroom van gastouders met ingang van 1 januari 2011.